

ŘEŠENÍ SPORŮ.
PRAMENY ROZHODČÍHO
PRÁVA.
PŘEDNÁŠKA

OSNOVA

- MOŽNOSTI ŘEŠENÍ SPORŮ - OBECNĚ
- SMÍRČÍ ŘÍZENÍ - ADR
- MEZINÁRODNÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ
- PODSKUPINA: SMÍŠENÉ ZPŮSOBY
- HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ

MOŽNOSTI ŘEŠENÍ SPORŮ

- SMÍRČÍ ŘÍZENÍ – ADR
(ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION)
- MEZINÁRODNÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ
(MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ ARBITRÁŽ)
- ŘÍZENÍ PŘED SOUDY OBECNÝMI
- (evropský justiční prostor, mezinárodní prostor, vnitrostátní úprava)

ADR

- RŮZNÉ ZPŮSOBY: MINI-TRIAL, MEDIACE, KONCILIACE, WISE-MAN
- SPOLEČNÉ RYSY: DOBROVOLNÉ PODŘÍZENÍ SE VYJEDNÁVÁNÍ O ŘEŠENÍ SPORU BEZ JAKÉHOKOLI ZÁSAHU MOCI VEŘEJNÉ
- NABÍZÍ ŘADA INSTITUCÍ, JAKO ALTERNATIVU I ROZHODČÍ SOUDY
- CHARAKTERISTIKA: PRÁVNĚ INERTNÍ, NENÍ PŘEKÁŽKA ZAHÁJENÉHO ŘÍZENÍ, NESTAVÍ SE LHŮTY, NENÍ PŘEKÁŽKA VĚCI ROZSOUZENÉ

ADR

- PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY
- VLIV PRÁVNÍ KULTURY
- EKONOMICKÉ ASPEKTY
- SNAHA O PRÁVNÍ REGULACI – KONEC ADR?

ADR

- VZOR DOLOŽKY:
- VEŠKERÉ SPORY VYPLÝVAJÍCÍ Z TÉTO SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY SMÍRNĚ.
- VEŠKERÉ SPORY VYPLÝVAJÍCÍ Z TÉTO SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY V MEDIAČNÍM ŘÍZENÍ REALIZOVANÉM RS PŘI MOK V PAŘÍŽI.

ADR

- **VÝHODY**
 - LEVNĚJŠÍ
 - NENARUŠÍ SE EKONOMICKÉ VZTAHY
 - LZE ŘEŠIT MIMO PRÁVNĚ
 - ODPOVÍDÁ NATURELU NĚKTERÝCH NÁRODŮ
- **NEVÝHODY**
 - PROTAHUJE SE EXISTENCE SPORU
 - MOHOU SE ZMEŠKAT LHŮTY PROMLČECÍ ČI PREKLUZIVNÍ

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

- NEJČASTĚJŠÍ PODOBA V OBCHODNÍM A MEZINÁRODNÍM STYKU -
MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ ARBITRÁŽ
- MOŽNO I V NEOBCHODNÍM STYKU, NICMÉNĚ V MEZINÁRODNÍM STYKU VELMI OMEZENO, VE VNITROSTÁTNÍM STYKU PREFEROVÁNO NAPŘ. V OBLASTI ÚVĚRŮ

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

DEFINICE: ZPŮSOB ŘEŠENÍ SPORŮ
(PRAVIDELNĚ) O MAJETKOVÉ NÁROKY
VZNIKLÉ Z PROVÁDĚNÍ OBCHODNÍHO I
NEOBCHODNÍHO STYKU MEZI FYZICKÝMI
ČI PRÁVNICKÝMI OSOBAMI.

PODMÍNKY EXISTENCE:

1. DOVOLENOST PRÁVNÍM ŘÁDEM /MÍSTA ŘÍZENÍ I BUDOUCÍHO MÍSTA VÝKONU RN/
2. DOHODA STRAN – ROZHODČÍ SMLOUVA

DRUHY

- **DLE MÍRY
INSTITUCIONALIZACE**
- A. AD HOC
- B.
INSTITUCIONALIZOVAN
Á – EXISTENCE
ROZHODČÍCH SOUDŮ
ČI INSTITUCÍ
- **DLE ZPŮSOBU
KOMUNIKACE**
- A. TRADIČNÍ
 - ZA PŘÍTOMNOSTI
STRAN
 - NA ZÁKLADĚ
PÍSEMNÝCH
DOKUMENTŮ
- B. ON-LINE
(PROVEDENÍ ZÁVISÍ NA
TECHNICKÝCH
MOŽNOSTECH)

DRUHY

- **DLE POSTAVENÍ STRAN**
- V OBCHODNÍM STYKU
- V DIAGONÁLNÍM VZTAHU STÁT V. PODNIKATEL
- VE SPOTŘEBITELSKÉM STYKU
- **DLE EXISTENCE MEZINÁRODNÍHO PRVKU**
- MEZINÁRODNÍ
- VNITROSTÁTNÍ

MEZINÁRODNÍ A VNITROSTÁTNÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

- **VÝHODY**

- RYCHLOST
- ÚSPORY (NEMYŠLENO JEN FINANČNĚ)
- JEDNODUCHOST PROCESNÍCH PRAVIDEL
- ŠIROKÁ AUTONOMIE VŮLE STRAN
- NEVEŘEJNOST
- KONTINUITA V ROZHODOVÁNÍ
- JEDNODUŠŠÍ UZNÁNÍ A VÝKON

- **NEVÝHODY**

- NEMOŽNOST VYNUCENÍ ÚKONŮ STRAN TAM, KDE STRANY NESPOLUPRACUJÍ
- RIZIKO U SPORŮ, V NICHŽ OBVYKLE NEPŮSOBÍ PRÁVNÍCI (PRACOVNÍ, SPOTŘEBITELSKÉ – NĚKTERÉ PRÁVNÍ ŘÁDY ŘEŠÍ VYLOUČENÍM SPORŮ Z ARBITRABILITY NEBO OMEZENÍM)

SROVNÁNÍ S ADR

NENARUŠENÍ VZTAHŮ V. RYCHLOST V.
VÝHODY V ZÁSAZÍCH MOCI VEŘEJNÉ

PRAMENY MEZINÁRODNÍHO A VNITROSTÁTNÍHO ROZHODČÍHO PRÁVA

A. MEZINÁRODNÍ SMLOUVY

- *DVOUSTRANNÉ*
- *MNOHOSTRANNÉ*

B. NORMY VNITROSTÁTNÍHO PŮVODU

C. NESTÁTNÍ PRÁVO

D. EVROPSKÉ PRÁVO ?

MEZINÁRODNÍ SMLOUVY DVOUSTRANNÉ

A) SMLOUVY O PRÁVNÍ POMOCI

B) SMLOUVY O ZACHÁZENÍ S
INVESTICEMI A OCHRANĚ INVESTIC
(DIAGONÁLNÍ VZTAH STÁT V.
INVESTOR)

MEZINÁRODNÍ SMLOUVY

MNOHOSTRANNÉ

Úmluva o uznávání a výkonu cizích rozhodčích nález (New York, 10. 6. 1958 - vyhláška č. 74/1959 Sb.)

Evropská úmluva o mezinárodní obchodní arbitráži (Ženeva, 21. 4. 1961 - vyhláška č. 176/1964 Sb.)

Úmluva o řešení sporů mezi státem a zahraničním investorem (Washington.....

NORMY VNITROSTÁTNÍ

- ZÁKON Č. 216/1994 Sb., O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ A O VÝKONU ROZHODČÍCH NÁLEZŮ
- OBČANSKÝ SOUDNÍ ŘÁD

§ 30 ZRŘ

Nestanoví-li zákon jinak, užijí se na řízení před rozhodci **přiměřeně** ustanovení občanského soudního řádu.

NORMY NESTÁTNÍHO PŮVODU

- VZOROVÝ ZÁKON UNCITRAL
- ŘÁDY ROZHODČÍCH SOUDŮ
- ŘÁD UNCITRAL PRO ŘÍZENÍ AD HOC

KOLIZE PRAMENŮ

FÁZE NALÉZACÍ: TRADIČNÍ KONFLIKT PRAMENŮ, PŘEDNOST MEZINÁRODNÍ SMLOUVY, KONKRÉTNĚ EVROPSKÁ ÚMLUVA

FÁZE VÝKONU: ZAJÍMAVĚJŠÍ, JÁDRO ŘEŠENÍ POSKYTUJE ČLÁNEK VII NEW YORSKÉ ÚMLUVY (ZNĚNÍ VIZ DALŠÍ SNÍMEK)

ČLÁNEK VII

- (1) Ustanovení této Úmluvy se nedotýkají platnosti mnohostranných nebo dvoustranných dohod uzavřených Smluvními státy o uznání a výkon rozhodčích nálezů, ani nemohou zbavit žádnou zúčastněnou stranu případného práva použití rozhodčího nálezu způsobem a v rozsahu stanoveném zákonodárstvím nebo smlouvami země, v níž je nález uplatňován.

- (2) Ženevský protokol o doložkách o rozsudím z roku 1923 a Ženevská úmluva o vykonatelnosti cizích rozhodčích výroků z roku 1927 pozbudou platnosti mezi Smluvními státy v době a v rozsahu, v němž se tato Úmluva stane pro ně závaznou.

DOPAD EVROPSKÝCH NOREM

BRUSEL I: Článek 1

- 1. Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na věci daňové, celní a správní.
- 2. Toto nařízení se nevztahuje na
 - a) věci osobního stavu, způsobilosti fyzické osoby k právům a právním úkonům, majetkové vztahy mezi manželi a dědění, včetně dědění ze závěti;
 - b) konkursy, vyrovnání a podobná řízení;
 - c) sociální zabezpečení;
 - d) **rozhodčí řízení.**

VYLOUČENÉ OTÁZKY

- rozhodčí řízení
- Dále: otázka platnosti rozhodčí doložky, řízení o zrušení rozhodčího nálezu, doplnění, uznání, výkon rozhodčího nálezu, jmenování či vyloučení rozhodců, určení místa rozhodování a další otázky, kterými se může naplňovat tzv. pomocná funkce soudů.

C-190/89 Marc Rich and Co. AG v. Societa Italiana Impianti PA.

Vyloučení uvedené v článku 1 odst. 2 d) musí být interpretováno tak, že zasahuje řízení před soudem týkající se jmenování rozhodce, i když existence či platnost rozhodčí smlouvy je předběžnou otázkou v tomto řízení.

C-391/95 Van Uden v. Deco-Line

- Řízení o předběžném opatření není souvisejícím řízením, ale paralelním řízením. Týká se nikoli arbitráže jako takové, ale ochrany širokého spektra práv. Dosah úmluvy na toto řízení je dán povahou práv, která má ochraňovat. Spadá-li tudíž předmět žádosti o předběžné opatření do rozsahu úmluvy, je tato aplikovatelná a článek 24 může založit pravomoc soudu projednávajícího žádost.